290. številka. Ljubljana, v torek 20. decembra. XXV. leto, 1892.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Zaseznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Madjarska svoboda.

V soboto dne 17. t. m. vršila se je pred madjarskim porotnim sodiščem v Požunu kazenska obravnava zoper slovaškega rodoljuba Svetozora Hurbana-Vajanskega, sina slavnega prvaka slovaškega Miroslava Josipa Hurbana. Ta obravnava je tako značilna za kulturo madjarsko, za stopinjo civilizacije „najnaprednejše“ države evropske in za mučeništvo uboge slovaške pare, da se hočemo s stvarjo baviti nekoliko podrobneje.

Znano je, s kakimi sredstvi skušajo neplodoviti Madjari že desetletja in desetletja pomadjariti čil in plodovit narod slovaški. Znano je, da je Slovak kot tak brezpraven v kulturni državi madjarski in da se s skrajnim nasilstvom že v kali zaduši vsaka kulturna težnja slovaškega naroda. O državnih slovaških šolah se tem trpinom še nikdar sanjalo ni, a tudi zasebne šole, ki so si jih ustanovili z lastnimi sredstvi, s prostovoljnimi doneski odličnih rodoljubov, tudi te šole so se brez usmiljenja, brez pravde in zakona kasirale in uničile. Vsako literarno delovanje v slovaškem jeziku je veleizdajstvo zoper svobodoljubno Madjarstvo in brez vsakega zakonitega razloga razdružile so madjarske oblasti strogo literarno in nepolitično „Matico Slovensko“, zapazivši, da nje knjige globlje in globlje prodirajo v narod. Brez pardona morali so v ječo oni slovaški pastorji, ki so se drznili uvesti slovaške uradne pečate in ko vse to ni pomagalo, tedaj omislili so si Madjari društvo, kateremu so s skrajnim cinizmom dali ime „kulturno društvo“. In to „kulturno društvo“ ima nalogo, da kupuje slovaške otroke ter jih presaja v madjarske pokrajine in rodbine, da tedaj slovaškemu narodu krade deco in naraščaj! — Vse to treba je bilo naglašati, da se v pravo luč postavi žalostna drama madjarske justice, ki se je vršila preteklo soboto tam gori na slovaških tleh madjarske države.

Na pokopališču slovaške vasice Hluboka počivajo kosti najodličnejšega rodoljuba Slovaškega, moža, ki je posvetil vse svoje življenje tlačenemu svojemu narodu, ki ga je iz bornega župnišča Hluboškega nad 50 let budil in klical k narodnemu preporodu. Ta mož, čigar spomin se bo slavil, dokler bo še bilo jedno slovaško srce, bil je pastor Miroslav Josip Hurban. Temu možu postavil je hvaležni narod na grob skromen spomenik in dne 8. septembra imel bi se bil slovesno odkriti ta spomenik narodnega mučenika. Te skromne slavnosti, ki se je javno razglasila po časnikih, celó madjarske oblasti oficijelno niso upale prepovedati. Tisti dan priromal je tedaj v Hluboko narod od blizu in daleč, da se hvaležno spominja svojega buditelja. A cela vas bila je kakor v vojskinem času zasedena po orožnikih in navzoči županijski sodnik izjavil je strmečim prirediteljem slovesnega odkritja, da ne sme živa duša na pokopališče in da si narod spomenika niti ogledati ne sme. Iz polja podili so potem orožniki ljudstvo, ki je hotelo vsaj od daleč viditi grob največjega svojega dobrotnika, na kateri ni smela poklekniti niti lastna deca pokojnikova. Izjavil je namreč oficijelni reprezentant madjarske kulture in justice sinovom Hurbanovim in udovi, da se jim bo pristop do groba očetovega dovolil iz razlogov pijetete stoprav tedaj, ako bodo za to posebej prosili ter se legitimovali kot sorodniki. Ob sebi umevno je, da so globoko užaljeni odklonili ta sramotni pogoj in da je ves narod odšel s skrajnim srdom in gnevom v srci. — Tako se je godilo dne 8. septembra 1892 v „najsvobodnejši“ državi evropski. Še mrtvega mučenika so hoteli psovati in resnico je pogodila ona preprosta žena slovaška, ki je v očigled tridesetim bajonetom, bliskajočim se nad grobom Hurbanovim, srdito vzkliknila: *Bojé se, da bi ga ne vzdramili v življenje.*

Hurban zapustil je narodu svojemu sina, kateri nadaljuje sveto misijo očetovo. Ta sin, Svetozar Hurban, izlil je vso svojo nepopisno žalost nad označenim sramotenjem svojega očeta, ves svoj srd in gnev nad nečuvenim nasilstvom in teptanjem najsvetejših čutov človeškega srca v članek, kateri so priobčile pod neposrednim utisom Hluboške afêre „Narodnie Noviny“, jedino politično glasilo slovaško. In zaradi tega članka postavili so pred porotno sodišče Svetozara Hurbana, obtožeč ga ščuvanja zoper ustavo (!!) in hujskanja slovaškega naroda zoper Madjare. Pri obravnavi sta zagovornika obtoženca, dr. Mudron in Stefanović, z neizprosno iskrenostjo razkrila nečuveno preganjanje slovaškega naroda! dokazala sta, da so brezpravna para Slovaki v državi, katera se po vsi krivici imenuje kulturna. Zagovornik Stefanović rekel je doslovno: Pred Bogom in pred ljudmi, pred deželo in pred celim svetom izjavljam, da preseljevanje slovaške dece v madjarski Alföld ni nič druzega, nego nesramen rop na najsvetejših dejanjskih in moralnih dobrih naroda slovaškega, zagovornik dr. Mudron pa je kot „blatenje človeštva“ ožigosal postopanje madjarskih oblasti dne 8. septembra v Hluboki. A zaman je bil ves trud pogumnih mož, zaman naglašala sta, da danes ne gre soditi publicista, temveč sina drzno žaljenega v svojih najsvetejših čustvih — vse je bilo zaman. Med frenetičnimi Eljen-klici proglasil je državni pravdnik da je eminentno kulturno delo uničenje Slovakov in da je izdajica na domovini madjarski vsakdo, kdor se v bran postavlja temu uničenju. Navdušeno so potem porotniki potrdili vsa vprašanja in glasni Eljen-klici so zopet doneli po dvorani, ko je predsednik sodišča proglasil sodbo, s katero se obsoja Svetozar Hurban na jedno leto v ječo in na 300 gld. denarne globe. Fiat justitia. . . .

To je najnovejši kulturni čin tistega naroda, pred katerim se pri vsaki umestni in neumestni priliki v prah zvalé naši Nemci, tisti Nemci, kateri imajo tudi vedno na jeziku „svobodo in napredek“. Par nobile fratrum! — Posebno značilno v tem pogledu je, da so sodili in obsodili Hurbana tudi nemški porotniki, za katere same bodo v narodnem obziru tudi skoro prišli slovaški časi. To je tedaj tisti nemški pogum! — Toda slovaški narod ne bo obupal, stal bo do zadnjega moža in ako Bog da dočakal dan, ko bo predrznim Arpadovcem glasno zvenel po ušesih — spomin na Hluboko.

LISTEK.

Koncerta „Glasbene Matice“

dne 15. in 17. decembra t. l.

Odkar se je ustanovil pevski zbor v eminentno in izključno muzikalnem društvu „Glasbene Matice“, prenehati je moral poprejšnji diletantizem na muzikalnem polji. Društvo, ki ima strogo nalogo, gojiti samo glasbeno umetnost, moralo je od tistega dne, kar razpolaga s tako izbornim materijalom, kakor ga nahajamo v ženskem in moškem zboru „Glasbene Matice“, spoznati, da s takimi močmi se da kaj doseči. Ako se temu še prišteje slučaj, da ima „Glasbena Matica“ v koncertnem mojstru g. Hubadu izborno moč, ki more skoro izključno, in to je treba poudarjati, posvetiti svojemu poklicu vse svoje mlade moči, dani so nam vsi faktorji, s katerih se da sestaviti brez posebnih težav uspeh, kakoršnega nam je bilo beležiti pri zadnjih dveh koncertih, katera je priredila „Glasbena Matica“.

Ne bodemo segali daleč nazaj v zgodovino našega muzikalnega življenja, a poudariti nam je treba, da tudi poprejšnje čase imeli smo semtertja jako lepe in impozantne pojave slovanske glasbene umetnosti, katere nam je prirejala čitalnica pri posebnih slovesnih prilikah bodisi v svoji tesni dvorani, ali pa v prostorih starega gledališča. Toliko zdelo se nam je potrebno omeniti, da bi se ne reklo, da slaveč popolnoma opravičeno to, kar smo čuli zdaj, pozabljamo minulih, deloma jako lepih glasbenih produkcij. A reči smemo, da zdaj, ko imamo tako srečno vse napeljano pri „Glasbeni Matici“, smemo se nadejati, da je napočila doba resnega delovanja na polji glasbenega napredka.

Da je to res, o tem osvedočili smo se pri poslednjem koncertu „Glasbene Matice“, ki se je ponavljal dva dni pozneje. Govorili smo že na kratko o sijajnem uspehu prvega koncerta, ki je bil dne 15. t. m. v deželnem gledališči. Pred vsem moramo omeniti, da akustične razmere novega gledališča niso bile koncertu povsem ugodne, to se je najbolje videlo, ko se je koncert ponavljal v redutni dvorani. Ako se bodo torej hoteli še koncerti ponavljati v deželnem gledališči, skrbeti bode pred vsem, da se dobi popolnoma zakrita dekoracija na odru, katera bode omogočila, da se dosežejo tisti akustični efekti, kakor smo jih čuli v redutni dvorani.

Po tem kratkem uvodu naj nam bode dovoljeno spregovoriti nekoliko o muzikalni vrednosti točk poslednjega koncerta. Poleg že znanih domačih skladb Foersterjevega zbora „Samo“, ki se je pel precej točno in naredil tisti efekt, kakor ga mora doseči ta izborna skladba in pa Nedvedovega vedno lepega mešanega zbora „Nazaj v planinski raj“, ki se je moral ponavljati na burno zahtevanje, imeli smo priliko v tem koncertu občudovati lepoto novejše češke glasbe. Po sijajnem uspehu, ki ga je imela Smetanova „Prodana nevesta“ v razstavinem gledališči na Dunaji, začel se je tudi strani svet zanimati za češko glasbo, ki mu je bila doslej tako rekoč „terra incognita.“ In nekatere bisere noveje češke glasbe čuli smo ravno v poslednjem koncertu. Izborno izvedena ouvertura „Prodane neveste“ ni nam bila sicer nova, vender so se vse njene muzikalne lepote pokazale še le pri izvršitvi po popolnem orkestru, kakor je to bilo pri poslednjih dveh koncertih. Smetana vedel je jako srečno združiti v divno harmonično jednoto strogo klasične muzikalne oblike z narodno glasbo. To daje ravno njegovi „Prodani nevesti“ poseben čar in lahko je umeti, zakaj je ravno ta opera na Dunaji dosegla tako sijajen uspeh. Dvořakovi dvospevi za sopran in alt, katere je pel ves ženski zbor, so ljubke skladbe slavnega glasbenika, ki se poleg temeljite svoje glasbene vrednosti prikupijo tudi navadnemu poslušalcu po lepi melodiji in menjajočo se, zdaj tužno donečo, zdaj živahno ritmiko. V gledališči niso sicer naredile popolnega utisa, kakor je bilo pričakovati, zato pa so v bolj akustični redutni dvorani prodrle sijajno. Pri ponavljanji koncerta pridala je gospdč. Suwa tri precej obsežne nove pesmi vrlega našega Nedveda ter dosegla jako lep uspeh. O teh sklad-

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 20. decembra.

Bodoča večina.

Že včeraj smo imeli priliko naznaniti misli nekega oficijoznega lista o bodoči parlamentarni večini, danes pa nam podajajo novine, ki so v intimni in neposredni zvezi z grofom Taaffeom, že natančna in zanesljiva poročila o načinu, kako misli rešiti grof Taaffe zamotano parlamentarno situvacijo. Ako se ta naznanila obistinijo, premenil se bo položaj v nam Slovencem neugodnem zmislu. Taaffe namerava porabiti parlamentarne počitnice za pogajanja s tistimi strankami, iz katerih misli sestaviti vladno falango. Mladočeška stranka je iz te kombinacije izključena, ker jo nje notranja in vnanja politika loči od vseh drugih konservativnih strank. Pa tudi na ves levičarski klub ne računa grof Taaffe, ampak misli iz večine izključiti nekatere intransigentne nemško-češke poslance, pa tudi Hohenwartov klub se bode moral znebiti nekih elementov, najbrž tistih, ki so narodni, in to so — Slovenci. Za to večino sestavila bo vlada pozitiven program, v katerem bodo natančno določene vse tiste točke, katere so tem elementom vkupne, in pa tudi tiste, katerih se ne bo dotakniti nikomur, ker se o njih nova večina principijelno ne more zjediniti.

Češki glasi.

Dva odlična člana mladočeškega kluba, dr. Herold in dr. Engel govorila sta v nedeljo na volilskih shodih in izrekla mej drugim tudi svoje mnenje o sedanjem političnem položaji. Na volilskem shodu v Kolinu povedal je dr. Herold, da je govoril s princem Schwarzenbergom štirinajst dnij pred le-tega znamenitim govorom in da ga je princ vprašal, kaj misli o eventuvalnosti češkega ministra. Herold je odgovoril, da stoji mladočeški klub nepremično na stališči resolucije, sklenjene na konferenci čeških odposlancev meseca novembra, ako pa želi Schwarzenberg pogajati se v tem pogledu, naj se obrne do kluba. To se ni zgodilo. Po Heroldovem prepričanju sta se grof Taaffe in Schwarzenberg o tem vprašanju pomenila, sicer pa Schwarzenberg ni govoril o zastopniku češkega naroda v ministerstvu, ampak o zastopniku češke dežele, kateri bi bil torej zastopnik obeh narodnostij na Češkem. Po Heroldovem mnenji morajo Mladočehi vse izkoristiti, kar ovira ustanovitev trdne parlamentarne večine. Vkupno delovanje Mladočehov in levičarjev zmatra Herold za posebno srečo, ali doseči je to le, če bi Nemci priznali državno pravo. — Dr. Engel rekel je na volilskem shodu v Plznu, da so Staročehi končno venderle uvideli, da s samimi napadi ni moči uničiti mladočeškega gibanja. Da bi izpodrinili mladočeške poslance, porabljajo sedaj druga sredstva in sicer lokava. Sedaj skušajo v mladočeški klub utihotapiti svoje može, kateri imajo tisto nalogo, kakor nekoč trojanski konj. To je rekel dr. Engel z ozirom na staročeškega poslanca dra. Zuckra, ki je naznanil mladočeškemu klubu, da želi pristopiti tej zvezi. Klub ga najbrž ne bo vzprejel.

Petindvajsetletnica ustave.

Avstrijski Nemci se pripravljajo slaviti petindvajsetletnico ustave, vsi drugi narodi v habsburški monarhiji pa se držé pasivno in to je najjasnejša sodba o ustavi sami. Tudi Nemci niso jedini v tej reči, kako slaviti ustavino obletnico, akopram imajo v to nebroj tehtnih uzrokov. Stolno mesto Dunaj, središče države, slavilo bo ustavo jako skromno. Prebivalstvo je večinoma v taboru protisemitov in ti so zakleti nasprotniki ustave; demokratična stranka izgubila je sicer jako mnogo nekdanje svoje veljave, a toliko ponosna je še, da ne mara biti liberalni slavnosti za stafažo in zato bo slavila obletnico zase; nemški liberalci, očetje ustave, ki je njim tako veleugodno zasukana, pa sploh ne mislijo slaviti tega dne in to je neovržen dokaz, da je izgubila zaupanje prebivalstva stolnega mesta, prve trdnjave svoje.

Vnanje države.

Francoska kriza.

Parlament se je nekoliko pomiril in to vsled nepričakovane energije vlade, ki je prijela glavne krivce panamske afêre in jih dela pod ključ. Z gotovostjo se more skoro reči, da so ves ta prenesrečni in za cvetočo francosko republiko prenevarni škandal prouzročili monarhisti, hoteč tako v narodu vzbuditi nezaupanje v republiko. Monarhisti delajo tudi sedaj še največ zgage, hujskajoč na to, da bi vlada razpustila zbornico, kajti občinstvo je zelo vznemirjeno in to bi bilo pri eventuvelnih novih volitvah monarhistom v korist. Prav to počenjanje monarhistov zbližalo je zopet razdvojene republičane. Vlada in parlamentarna komisija sta se baje pogodili tako, da bo komisija prepustila vse nadalnje postopanje sodišču ter se zadovoljila, predložiti parlamentu primerno poročilo. To bi bila brez dvoma najsrečnejša rešitev krize.

Španska vlada.

Kadar pride na Španskem nova vlada na krmilo, vselej hiti razpustiti parlament in si s porabo primernih, časih res španskih sredstev zagotoviti primerno parlamentarno večino. Tudi novo liberalno ministerstvo ni opustilo te navade. Ministerski predsednik Sagasta izposloval je pri kraljici-regentinji razpust zbornice in določil nove volitve za mesec marcij.

Dopisi.

Iz Ljubljane 18. decembra. [Izv. dop.] Razdelitev obleke revnim šolarjem.) Po prelepi stari navadi, udomačeni v našem glavnem mestu že 27 let, se je tudi letos po posebni dobroti in po velikem, vztrajnem trudu preblagih milosrčnih gospâ in blagosrčnih dobrotnikov razdelila danes dopoludne v redutni dvorani 100 revnim šolarjem in šolarcam gorka zimska obleka. Na obrazu si jim bral, kolika beda in revščina tare te revčke v ostri zimi, ker morajo v slabi in lahki obleki hoditi v šolo ter se bojevati z mrazom in z lakoto in ni čuda, da uboga mestna šolska mladina željno pričakuje leto za letom tisti srečni in veseli dan pred Božičem, ko se ji podari zimska obleka. Veseli, mili božični čas, katerega se raduje vse — staro in mlado — je za našo prestolnico toliko lepši in milejši, ker se ž njim družijo dela človekoljubnosti in krščanske ljubezni.

Slavnost počastili so: Nj. Prevzvišenost gospod knezoškof dr. Misija, voditelj deželne vlade visokorodni g. baron Hein z visokorodno gospo baronico, mestni šolski nadzornik g. prof. Levec, ravnatelj višje gimnazije g. Senekovič, deželni odbornik ces. svetnik g. Murnik in mnogo šolskih dobrotnikov in prijateljev. — Prisotne je ogovoril v imenu učiteljstva in obdarovane dece c. kr. okrajni solski nadzornik gosp. Žumer in potem se je pa pričela razdelitev obleke in pogače. Deklicam jo je blagovolila deliti gospa baronica Heinova, dečkom pa Nj. Prevzvišenost g. knezoškof in gosp. baron Hein.

Po delitvi se je pa jedna učenka v imenu vseh obdarovancev in obdarovank za vzprejete lepe darove ganjena zahvalila in g. knezoškof so otroke v lepih besedah vzpodbujali k pokorščini in hvaležnosti do starišev in učiteljev.

Ko smo se razhajali, smo vsi prijatelji šolske mladine z obdarovanimi otroci ponavljali: Slava in hvala za tolika krasna darila vsem blagim podpornikom in podpornicam te lepe naprave, na čelu jim prečastita gospa Murnikova!

Dal Bog, da bi obdarovani otroci oblekli z novo obleko tudi vse lepe čednosti ter postali pošteni in dobri ljudje, kakoršnih potrebuje slovenski narod.

„Matica Slovenska“.

XCIII. odborova seja v soboto 17. decembra 1892.

Navzočni: Gg. Fr. Levec (podpredsednik); A. Bartel, dr. H. Dolenec, P. Grasselli, dr. A. Jarc, A. Koblar, dr. J. Lesar, M. Pleteršnik, dr. L. Požar, S. Rutar, dr. J. Staré, F. Stegnar, I. Šubic, I. Tomšič, I. Vavrů, Er. Wiesthaler, V. Zupančič in dr. J. Zupanec (odborniki), E. Lah (zapisnikar). Skupaj 19.

Zapisnik o XCII. odborovi seji, katerega sta pregledala overovatelja profesorja dr. Lesar in dr. Požar, se odobri brez ugovora.

Na ogled so zapisniki o sejah gospodarskega odseka z dne 2. julija, 2. novembra, 14. decembra, ter o seji književnega odseka z dne 15. decembra.

Današnjemu zapisniku bodita overovatelja odbornika Koblar in Stegnar.

Predsednik se spominja odlikovanja kanonika Marna z viteškim križem Fran-Josipovega reda. O tej priliki se mu je šlo posebno odposlanstvo iz odbora (gg. Grasselli, dr. Požar in dr. Zupanec) dne 14. septembra poklonit. Veliko odbornikov in društvenikov je bilo navzočnih pri odlikovanji samem.

Da svoje simpatije in pa hvaležnost za zasluge, ki jih imata za preporod našega društva, vidno pokaže, sklene odbor naročiti sliki predsednika kanonika Jos. Marna in prednika njegovega župana P. Grassellija.

„Matica“ se je v zvezi z drugimi narodnimi društvi poslovila dne 16. oktobra letos od svojega častnega člana Andreja barona Winklerja in poklonila dne 1. novembra njegovemu nasledniku Viktorju baronu Heinu.

Poročilo o sedanjem stanji Knezove zapuščine se vzame na znanje. Dne 14. decembra se je vložilo v matičino blagajno iz te zapuščine vrednostnih papirjev in knjižic v vrednosti 23.860 gld. Vsa stvar pa še ni končno veljavno dognana.

Računa Miličeve in „Narodne Tiskarne“ o natiskavanji letošnjih knjig se odobrita brez ugovora.

Na znanje se vzame, da se je mej hišnimi strankami po ukrepu gospodarskega odseka zvršila neka sprememba.

Prošnji knjigotržca Zagorjana, ki želi vzeti društvene založne knjige v samozakup, se ima ustreči in določijo se pogoji, pod katerimi se to zgodi.

Na znanje se vzame poročilo o obsegu, natiskavanji, vezavi in ceni letošnjih knjig. „Matica“ izda letos: 1. „Letopis“ za l. 1892. Uredil prof. A. Bartel (19 pol); „Goriška“, opis. I. zvezek. Spisal prof. Rutar ($7^1/_4$ pol). 3. „Z ognjem in mečem.“ Iz poljščine po Sienkiewiczu prevel M. M. Ilustrovana povest. I. in II. del ($29^1/_2$ pol). Knjige so v tisku in večinoma tudi že v vezavi gotove. Izidejo še pred novim letom. Prejmo jih le oni društveniki, kateri

---

bah bodemo itak še imeli priliko govoriti, ker se bodo gotovo skoro zopet pele v kakem koncertu. G. Fedyczkowski pel je tudi drugi večer arijo iz Hans Heilinga z istim dobrim uspehom, kakor v gledališči.

Najsijajnejša točka vsega vsporeda bila pa je brez dvoma Zd. Fibichova „Pomladna romanca“ za sopran in bas solo, mešan zbor in veliki orkester. Zdenko Fibich spada mej najnadarjenejše noveje skladatelje češke, kar je sijajno dokazal s svojo opero „Nevesta mesinska“ in veliko melodramatično trilogijo „Pelopovy namluvi“, „Smir Tantaluv“ in „Smrt Hippodamie“, ki se je predstavljala tudi poslednjič na Dunaji. V „Pomladni romanci“ našel je ženijalni skladatelj izbornega pesnika, kajti Vrchlickega poetična dela so znana ne samo na Češkem, nego tudi prevedena v druge jezike. Podal nam je tako krasno muzikalno sliko vzbujajoče se spomladi, da človek kar zamaknen posluša divne harmonije. Mirno prične zbor pripovednim načinom povest o starem čarovniku in želji njegovi pogledati si zemski kras, ki ga skladatelj tako živo slika z vsemi bogatimi pripomočki svoje bujne fantazije. Kako karakteristično izraženo je izneuadenje in obup čarovnika v krasno instrumentiranem samospevu basa (g. Fedyczkowski), ki konča z visokodramatičnim momentom pri besedah „in sam si vzame glavo“. Zdaj pa zadone mili glasovi vzbujajoče se spomladi, čuje se harpe glas in nežne flavte in rogovi pričenjajo spomladanski motiv, ki od sopranovega samospeva (gdčna. Suwa) narašča vedno naudušeneje in konča v veličastnih akordih pri besedah „Pozdravljen majnik mili!“ Reči bi se smelo, da skladatelj ni vglasbil pesnikove poezije, nego da jo je povzdignil le na še višjo stopnjo. Kako izborno se je izvršila ta prekrasna skladba, o tem smo že govorili. Gosp. Hubadu in vsem izvršujočim gre priznanje, da se je to poetično delo pelo v tako dovršeni obliki.

Skoraj bi rekli, da neposredno za tem krasnim muzikalnim umotvorom je morala nekoliko trpeti druga velikanska skladba, zadnja točka vsporeda Weissov „Triumfator“. Weiss spada mej mlajše skladatelje češke in je čislan organist in kapelnik. Kot spremljevalca ga posebno ceni slavni Ondříček. Le počasi se je mogel po svojih delih, mej katerimi je posebno omeniti opero „Viola“ vzpeti do sedanje veljave. Njegov „Triumfator“ je najbolji dokaz, da je nadarjen skladatelj, akopram morda v tem delu nahajamo še marsikatera mesta, katera se glede muzikalne vrednosti ne morejo primerjati s krasotami prej omenjene skladbe in so proračunana le bolj na efekt. Delo je precej obsežno in pričenja z jako krepkim in veselim zborom rimskih vojakov, s katerim lepo kontrastuje elegični, na široko in karakteristično razpleteni zbor ujetih Makedoncev. Oba zbora se potem združita pred samospevom Emilija (g. Fedyczkowski), katerega uvaja daljši lepo izdelani oskestralni odstavek. Jako dobro izražen je obup ujetih Makedoncev v zboru „O Zeno silni, dvigni ti roko“. Tužni samospev ujetega Perzeja (g. Dečman) zliva se prav srečno z daljnim slavospevom v lepo celoto, dokler ne nastopi suženj (g. Razinger). Tu postane glasba dramatična in slikovita. Jako srečno izraža obup in srd vojakov karakteristična instrumentacija pri besedah „Vest je strašna, čin je to pekla“. Krasen je sledeči tužni spev ljudstva „Zagrni toge nas oblak“ in globoko resignacijo izražajoči solo-uvod Emilija k velikemu trospevu, mej katerega doné iz daljave jednolični glasovi zbora duhovnikov, dokler bolesti očeta ne premaga majestetično doneči slavospev, s katerim konča velikanska skladba.

Kar smo rekli prej, velja tudi tu, gospodu Hubadu, moškemu zboru in solistom smemo res čestitati na toli dovršeni izvršitvi tega ogromnega dela. Vseh njih požrtvovalnost nam je porok, da nam bode „Glasbena Matica“ podala še mnogo tacih muzikalnih užitkov. Zadnja dva koncerta „Glasbene Matice“ povzdignila sta zopet visoko ugled tega našega zavoda, ki se razvija od dne do dne lepše in zasluži, da ga vsestransko podpirajo vsi prijatelji glasbene umetnosti in narodnega napredka na umetniškem polji. —i.

so poravnali udnino. Pridržane so pa tudi drugim, ki so še na dolgu; dobé jih pa le, ako poravnajo zaostalino. V zalogi se bodo prodajale knjige: „Goriška“ po 50 kr., „Letopis“ po 1 gld., povest „Z ognjem in mečem“ po 1 gld. 50 kr.

Odobré se nagrade pisateljske, korektorske in uredniške po nasvetu književnega odseka.

Kupi se slika pokojnega Antona Kneza, katero je prav dobro pogodil slikar Grilec.

Odobri se načrt književnega odseka gledé prihodnjega leta knjig. „Matica“ izda za l. 1893 troje knjig, namreč: 1. „Letopis“ za leto 1893; urednik mu bo prof. Bartel; oblika ista, sestava in vsebina podobna običajni. 2. „Goriška“, opis. II. zvezek. Spisuje prof. Rutar. 3. „Z ognjem in mečem“, ilustrovana povest iz poljščine. III. in IV. del.

Prihodnje leto utegne iziti tudi že I. zvezek „Antona Knezove knjižnice“. Konečna tvarina, število iztisov itd. se ima šele dognati.

Prošnjama dveh učnih zavodov za podaritev založnih knjig se ugodi.

Sklene se, da se „Matica“ naroči na Pleteršnikov slovar.

Poročilo o spremembah v poverjeništvu se vzame na znanje. Nove poverjenike so v zadnjem času dobile: Konjice, Ločnik, Šmartin, Marnberg, Šmarije pri Jelšah, Št. Jurij, Dravsko Polje; imata jih pa dobiti Sežana in Trebnje.

Prošnje za podelitev založnih knjig so se tudi v zadnji dobi reševale po veljavnem običaji in „Matica“ je prejela v tej zadevi tudi več zahvalnih pisem.

Več društev, s katerimi je „Matica“ v literarni zvezi, je poslalo v zadnji dobi svoje pojave: „Matica“ bo odgovorila s tem, da jim pošlje tudi svoje knjige v zameno. Nekaj knjig je bilo tudi podarjenih. Darovalcem se je izrazila iz predsedništva primerna zahvala. Vsega skupaj je narastla matična knjižnica v zadnji dobi za 119 knjig, zvezkov in časopisov. (Konec prih.)

Domače stvari.

— (Najvišje darilo.) Nj. Vel. cesar podaril je občini Šmartino v Litijskem okraji za pogorelce v vasi Lupinici 200 gld. iz zasobne svoje blagajnice.

— (Osobne vesti.) Pri finančnem deželnem vodstvu v Trstu so imenovani: pri finančni deželni blagajnici: oficijal F. Ekl blagajnikom, asistenta J. Staré in J. Traun oficijaloma, davčna pristava E. Kavčič in A. Kullman asistentoma; pri davčnem uradu: praktikanta E. Antonini in A. Kavs pristavoma; pri tabačnem oddelku C. J. Miklavič asistentom. — Okrajni živinski zdravnik g. J. Kirschik iz Kočevja imenovan je deželnim živinozdravnikom za Štajersko.

— (Slovensko gledališče.) Jutri sredo dne 21. t. m. bode štiriindvajseta slovenska predstava v deželnem gledališči. Predstavljala se bode v drugič Ipavčeva lirična opera „Teharski plemiči“. Da bode gledališče zopet razprodano, o tem ni dvomiti po sijajnem uspehu prve predstave. To tembolj, ker se bode opera potem menda ponavljala šele ob prihodu posebnega vlaka iz Štajerskega tekom meseca januvarija. Prihodnja predstava bode sv. Štefana dan, menda zadnja v tem mesecu in v starem letu.

— (Koncertni večeri „Glasbene Matice“.) Prijatelji glasbene umetnosti bodo izvestno veseli novice, da je sklenila „Glasbena Matica“ še v tej seziji prirediti posebno vrsto koncertnih večerov, ki nas bodo seznanjali s komorno glasbo slovanskih in klasiških skladateljev ter nam poleg drugega v pevskem delu podajali óne skladbe domačih glasbenikov, ki se bolje uveljavljajo v tem okviru nego pri velikih koncertih „Glasbene Matice“. Do malega vsa večja mesta imajo že davno svoje komornoglasbene koncerte, kjer vzgledna proizvajanja pristne domače glasbe čisté ukus glasbenega občinstva in ga seznanjajo z novostimi te vrste. Važni pa so takšni koncerti tudi za to, ker neposredno vzpodbujajo občinstvo, da gojí glasbo tudi v rodbinskem krogu. — Ker se zdi „Glasbeni Matici“ dolžnost, da takisto slovenskemu občinstvu podaja takšno priliko, tem bolj, ker letos žal ne more biti priljubljenih koncertnih večerov, kakeršne je lani prirejala naša čitalnica, sklenila je torej v tej seziji prirediti tri koncertne večere ter je izvršitev in vodstvo tega podjetja izročila svojim učiteljem, kateri bodo uporabljali vse umetniške zmožnosti, da donesó ti večeri kar največ glasbenega užitka. Gospoda K. Hoffmeister in H. Baudis, ki sta že v prejšnji seziji na koncertnem večeru v čitalnici kot interpreta Beethovnove sonate dokazala izredne svoje zmožnosti v tej umetniški stroki, pripravila sta prezanimljiv in obsežen vzpored; mimo tega, da nastopita s solotočkami, sodelovala bodeta tudi z drugimi močmi v raznovrstnih ensemblih. Oktet pevk in pevcev mešanega zbora „Glasbene Matice“ bode pod vodstvom svojega izbornega kapelnika g. M. Hubada skrbel za to, da bode vzpored mičnejši in raznovrstnejši; poleg tega so obetali nekateri solisti svoje sodelovanje. „Glasbena Matica“ se torej upravičeno nadeje, da se ti koncertni večeri splošno priljubijo in da bodo nekakšno središče razumništvu slovenskemu. Da bi pa vsestranski ustregla v ta namen, sklenila je razpisati abonnement za te tri večere, in sicer po izredno nizkih cenah: sedež po 2 gld., rodbinske karte (4 sedeže) po 5 gld. za vse tri večere. Oglasila se vzprejemljejo od denašnjega dné v trgovinah J. Giontinija in A. Zagorjana. Prvi večer bode sredi meseca januvarija v redutni dvorani. Vzpored priobčimo o prvi priliki.

— (Podporno društvo za učence in učenke obrtnih strokovnih šol v Ljubljani) je imelo dné 19. t. m. svoj prvi občni zbor pod predsedstvom gosp. župana Grasselija. V odbor so bili voljeni nastopni člani: Profesor Gnjezda, strokovna učiteljica gospa M. Hlavka, c. in kr. dvorni založnik Mathian, ces. svetnik Murnik, c. in kr. dvorni zvonar Samassa, strokovni učitelj Springer in ravnatelj Šubic, za revizorja računov pa stolni vikar Kalan in tapetnik Obreza. Oglasila za pristop sprejema začasno, dokler se odbor ne konstituira, vodstvo c. kr. strokovnih šol (Virantova hiša, I. nadstropje).

— (Predavanje v Rudolfinumu.) Jutri zvečer o pol šesti uri bode predaval v Rudolfinumu gosp. prof. Voss o kranjskih rudninah, kakor smo poročali že v soboto.

— (Star srebrn denar.) Po načrtu zakona, ki se je te dni predložil državnemu zboru, se bodo stari srebrni tolarji po 2 gld. iz l. 1857 in komadi po 1/4 goldinarja z dnem 1. maja 1893. leta potegnili iz prometa. Sprejemali se bodo torej ti novci samo do dne 30. aprila 1893 v zasobnem prometu, c. kr. blagajnice in uradi pa jih morajo vzprejemati do dne 30. junija 1893. l., a jih ne smejo več izdajati. Ko preteče ta doba, nima država več nikakoršne dolžnosti, da zamenja take novce.

— (Umrl je) minuli teden v Kranji učitelj glasbe Anton Prevec po dolgi in mučni bolezni. Pokojnik bil je dalj časa v Trstu in tam znan v širjih krogih.

— (Posnemanja vredno.) Iz Kranja se nam piše: Na prigovarjanje več prijateljic in prijateljev družbe sv. Cirila in Metoda odločila sta se odbora obeh podružnic v Kranji nasvetovati svojim članom, da se oproste medsebojnoga dopošiljanja voščilnih listkov in vizitnic ob prihodnjem novem letu na ta način, da vsak od njih uplača na korist družbe svotico 50 kr. Javljajoč to obračamo se do vseh društvenic in društvenikov in sploh do vseh prijateljev naše šolske družbe z uljudno prošnjo, da uvažujejo ta nasvet in tako združijo koristno s prijetnim. Ob jednem naznanjamo, da upisna pola leži v prodajalnici g. Ferd. Polak-a in da se bodo imena odkupljenih pred novim letom razglasila v slovenskih dnevnikih. — Odbora obeh podružnic družbe sv. Cirila in Metoda v Kranji.

— (Zopet Litijski klanec.) Iz Litije se nam piše, da se je g. c. kr. okrajni glavar Matija Grill, vrnivši se s svojega službenega uradovanja iz Zatičine, minuli četrtek na Litijsko-Šmartinskem klancu vsled ledine z vozom vred prevrnil, in se je na desni roki precej poškodoval tako, da ne more še svojega dela opravljati. Kako lahko bi se pri teh nezgodah, katere se tako pogostoma ponavljajo na tem nepriličnem klancu potovalcem pripetile še hujše nesreče — celo v smrtni nevarnosti so! Prav nujno želimo odpomoči, v obranitev še hujših nesreč!

— (Razstava.) Priročnostna šola v Krškem priredi dne 30. t. m. po dveletnem obstanku svojim dobrotnikom in podpornikom v zahvalo razstavo orodja in del v delarni („Turnsaal“) meščanske in ljudske šole v pritličji, koncem prehoda nasproti vrat na dvorišče. K obilemu obisku vabi prijatelje šole in p. n. občinstvo zlasti bližnje najuljudneje

voditeljstvo.

— (Društvo slovenskih zasobnih uradnikov, ki se je ustanovilo v Celji, prenaredilo je pri osnovalnem občnem zboru nekatere paragrafe pravil, ki določujejo plačevanje doneskov rednih udov in podelitev podpor obolelim članom. Tako se je ustreglo željam nekaterih članov. Pravila so se že predložila ministerstvu notranjih zadev in bode društvo koj potem začelo delovati, ko se odobre. Osnovalnega občnega zbora se je udeležilo 34 zasebnih uradnikov, pristop pa je zglasilo nad 40, tako da je takoj iz početka bilo blizu 80 članov, katerih število se bode pa gotovo pomnožilo, ko prične svoje delovanje, ki utegne posebno koristno biti gledé slovenskega uradovanja po občinah slovenskih. Le mnogokrat je pomanjkanje slovenskih občinskih uradnikov krivo nepotrebnemu nemškutarjenju.

— (Nova pošta) se otvori v kratkem v Rečah pri Konjicah na slovenskem Štajerju.

— (Iz narodnih društev.) Pri velikem skupnem koncertu Tržaških pevskih društev dne 7. januvarija sodeloval bode tudi dramatični odsek „Tržaškega Sokola“. Zanimanje za ta koncert je splošno. — Za knjižnico pevskega društva „Adrija“ v Barkovljah darovala je družba sv. Mohorja v Celovci 52 knjig.

— (Razpisana služba.) Na jednorazredni ljudski šoli pri Beli Cerkvi v Novomeškem okraji izpraznjeno je mesto učitelja in voditelja z dohodki četrtega plačilnega razreda in prostim stanovanjem. Prošnje do 10. januvarija pri okrajnem šolskem svetu v Novem mestu.

Prvo krono
družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Uničeni umotvori.) V Lille-u na Francoskem napravila je voda, ki je udrla v tamošnji muzej lepih umetnosti v galeriji slik neizmerno škodo. Mnogo dragocenih slik najslavnejših slikarjev je uničenih, skupaj kakih 49. Škoda se ceni na tri milijone frankov.

* (Stoletnik.) V Parizu praznoval je te dni doyen francoskega konjištva g. Souffrot svojo stoletnico. Tega člana iz vrst „velike armade“ obdajale so pri redki slavnosti tri generacije potomcev, skupaj kakih petintrideset glav.

* (Praznovanje nedelje na Angleškem.) Kakor znano praznuje se nedeljski mir na Angleškem jako strogo. V dokaz temu je slučaj, ki se je pripetil prejšnjo soboto zvečer v novo odprtem Varieté-gledališči v Londonu. Na koncu vsporeda bil je velik balet „Iz Londona v Pariz“. Na konci tega baleta je velik tabló, predstavljajoč apoteozo umetnosti in znanosti. Ko se je ravno imelo dvigniti zagrinjalo za ta poslednji oddelek baleta, bilo je polunoči, pričel se je nedeljski počitek in zadnji del baleta se ni mogel predstavljati. Še le v ponedeljek predstavljal se je balet popolnoma in brez zaprek tudi z zadnjim oddelkom, ki je prvikrat moral izostati zarad nedeljskega počitka.

* (Eksplozija na železniškem vlaku.) Na Kongovski železnici v Afriki prevažali so smodnik v odprtih sodih na železnici. Iskre lokomotive unele so smodnik in nastala je grozna eksplozija. Ves vlak je bil razdrobljen, devet osob ubitih, mnogo pa ranjenih.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 20. decembra. Ravnatelj fizikaličnega zavoda Dunajskega vseučilišča in podpredsednik cesarske akademije znanosti, dvorni svètnik dr. Štefan, rodom Slovenec, je nevarno obolel. Predvčerajšnjim mudil se je pri neki znani obitelji, komaj pa je odhajaje prestopil prag, zgrudil se je na tlà. Zadel ga je kap v možganih in ni upanja, da bi okreval. Dr. Štefan je o svojem času tudi v slovenskem jeziku pisateljeval.

Dunaj 20. decembra. Pogajanja vlade z poslanci Rothschildove skupine se bodo o božičnih praznikih vršila in sicer v Budimpešti.

Dunaj 20. decembra. Predvčerajšnjim se je vršila konferenca interesentov glede Turske in Predelske železnice.

Bratje Sokoli!

Prihodnji

Društveni zabavni večer

vršil se bode v **četrtek dne 22. t. m.** v **Hafnerjevi pivarni** na sv. Petra cesti.

Na programu je: 1. Petje pevskega zbora „Ljubljane“; 2. udarjanje bratov tamburašev; 3. razgovor o društveni maškeradi v letu 1893.

Začetek ob 8. uri zvečer.

K obilni udeležbi vabita Vas

brata-reditelja:

Andrej Dominkuš. **Karl Pleiweiss.**

V Ljubljani dne 20. decembra 1892.

Opera!

Štev. 24. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 501.

V sredo, dne 21. decembra 1892.

V drugič:

Teharski plemiči.

Lirična opera v treh dejanjih. Spisal A. Funtek. Uglasbil dr. B. Ipavec. Kapelnik gosp. Fran Gerbič. Režiser gosp. Josip Nolli.

Začetek točno ob ½8. uri, konec ob 10. uri zvečer.

Dramatično društvo.

Pri predstavi svira godba slavnega domačega pešpolka bar. Kuhn št. 17.

Ustopnina:

Parterni sedeži I. do III. vrste 90 kr. IV. do VIII. 70 kr. IX. do XI. vrste 60 kr. — Balkonski sedeži I. vrste 70 kr. II. vrste 60 kr. in III. vrste 50 kr. — Galerijski sedeži 40 kr. Ustopnina v lože 60 kr. — Parterna stojišča 50 kr. Dijaške ustopnice 30 kr. — Galerijska stojišča 20 kr. — Sedeži se dobivajo v čitalnični trafiki, Šelenburgove ulice, in na večer predstave pri blagajnici.

Prihodnja predstava bode v ponedeljek 26. decembra.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

Umrli so v Ljubljani:

16. decembra: Marija Ažman, kovačeva vdova 73 let, Stari trg št. 19, marasmus.

17. decembra: Jožef Škoda, delavčev sin, 11 mesecov, Cesta na loko št. 10, bronchitis.

18. decembra: Štefan Ciller, delavec, 60 let, Poljanska cesta št. 58, srčna hiba. — Marija Modic, gostija, 68 let, Kravja dolina št. 11, marasmus senilis.

19. decembra: Ernst Erjavec, delavčev sin, 4 leta, Tržaška cesta št. 26, meningitis. — Jurij Rožun, postešček, 32 let, Stari št. 3, plučnica.

V deželni bolnici:

15. decembra: Marija Škerl, gostija, 60 let, srčna hiba.

16. decembra: Franc Novak, delavec, 44 let, plučnica.

18. decembra: Aleksander, Ekar, krojač, 30 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
19. dec.	7. zjutraj	742·2 mm.	—7·6° C	brezv.	megla	0·00 mm.
	2. popol.	740·1 mm.	0·4° C	sl. szh.	jasno	
	9. zvečer	739·1 mm.	1·6° C	m. jzh.	jasno	

Srednja temperatura —1·9°, jednaka norma u

Dunajska borza

dné 20 decembra t. l.

		večeraj	—		danes
Papirna renta	gld.	97 85	—	gld.	97·95
Srebrna renta	„	97 45	—	„	97 45
Zlata renta	„	116·15	—	„	116·15
5% marcna renta	„	100·45	—	„	100·50
Akcije narodne banke	„	978·—	—	„	979·—
Kreditne akcije	„	316·—	—	„	315·—
London	„	120·10	—	„	120·10
Srebro	„	—·—	—	„	—·—
Napol.	„	9·57	—	„	9·57
C. kr. cekini	„	5·68	—	„	5·68
Nemške marke	„	59·05	—	„	59·07½
4% državne srečke iz l. 1854		250 gld.		141	gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864		100 „		187	„ 50 „
Ogerska zlata renta 4%				113	„ 95 „
Ogerska papirna renta 5%				100	„ 40 „
Dunava reg. srečke 5%		100 gld.		128	„ 75 „
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi				118	„ 50 „
Kreditne srečke		100 gld.		193	„ 50 „
Rudolfove srečke		10 „		24	„ 50 „
Akcije anglo-avstr. banke		120 „		150	„ — „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.				240	„ — „

Iščejo se dobro izurjeni

dacarji

za Zatiški okraj.

Samci s kavcijo imajo prednost. — Več poizvé se pri **A. Vidic-u**, zakupniku daca v **Šent Vidu pri Zatičini.** (1363—1)

P. n.

Predno si vse omislite, česar Vam treba za **božična darila**, Vas prosim, da blagovolite obiskati še našo

božično razstavo

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4

2. dvorišče.

Z velespoštovanjem (1362—1)

za kočevsko domačo obrt:

F. Stampfel.

N. S. Od januvarja 1893 naprej nahaja se naša prodajalnica na Kongresnem trgu v „Tonhalle“ na voglu.

Štev. 25.478. (1364—1)

Ustanova za realce.

Od **cesar Fran Josipovih, po občinskem svétu Ljubljanskem osnovanih ustanov za realce** izpraznjeno je od tekočega šolskega leta naprej **jedno mesto v znesku 50 gld. na leto.**

Po ustanovnem pismu imajo pravico do teh ustanov ubožni, v Ljubljansko mestno občino pristojni, ali, ko bi tacih prosilcev ne bilo, na Kranjskem sploh rojeni dijaki, ki obiskujejo tukajšnjo c. kr. višjo realko.

Prošnje za to ustanovo, katerim je priložiti krstni list, domovnico, ubožni list in pa šolski spričevali zadnjih dveh semestrov, uložé naj se

do 20. januvarja 1893. l.

pri ravnateljstvu c. kr. višje realke.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane

dné 18. decembra 1892.

Praznična darila

trajne vrednosti

iz založbe

Ig. pl. Kleinmayr-ja & Fed. Bamberg-a

v Ljubljani.

BALADE IN ROMANCE. Napisal *A. Aškerc.* Cena broširani knjigi 1 gld. 30 kr., v izvirne platnice elegantno vezani pa 2 gld.

Aškerc nam je epik, kar nam je Gregorčič lirik. Čvrsta in korenita je njegova beseda, zanimiva, raznolična in prav narodna je pesniška oblika njegovih balad in romanc. A kar je še več vredno, to je jedro, ki tiči v tej zlati lupini, to je njegovo moško, čisto, nesebično domoljubje, to so nauki, katere je pesnik zajel iz svojega naroda in s katerimi vnema svoj ideal: za dom in svobodo. In kar še povišuje njegovo vrednost kot pravega klasika, to je neupogljiv pogum, s katerim ga navdaja zavest resnice in pravice.

POEZIJE S. GREGORČIČEVE. Druga pomnožena izdava. Elegantno vezana knjižica sè zlatim obrezkom stane 2 gld., nevezana 1 gld. 20 kr. Po pošti 10 kr. več.

Ime Gregorčičevo samo dosta priporoča. Opozarjava samo, da je cena tej istinito elegantni knjigi zelo nizka, in uverjena sva, da bode vsakdo, če ima že tudi prvi natis, radostno posegel po nji, saj pa je tudi drugi natis z mnogimi krasnimi, mičnimi, v srcé segajočimi pesmicami pomnožen.

STRITARJEVI ZBRANI SPISI. 6 zvezkov mehko vezanih stane 15 gld., v platno vezanih 18 gld. 60 kr., v ½ usnje vezanih 20 gld. 70 kr.

Jos. Stritar je naš najodličnejši kritik in jeden najznamenitejših naših pesnikov. Kar nam podaja v zbranih spisih, to je takó dovršeno, da bi ne smela biti nobena slovenska rodbina brez njih.

LEVSTIKOVI ZBRANI SPISI. Urédil *Frančišek Levec.* 5 zvezkov (3 so že izšli). Vseh 5 zvezkov stane mehko vezanih 10 gld. 50 kr., v platno vezani 13 gld. 50 kr., v pol francoski vezbi 14 gld. 50 kr., v telečjem usnji, jako fina vezba, 15 gld. 50 kr.

Izdaja Levstikovih zbranih spisov je vzbudila po slovenskem svetu občo pozornost, katere je tudi do cela vredna. V Levstikovih poezijah so zastopane vse vrste pesništva: od nežne erotične pesence in vesele otroške igre do vznesene himne in veličastne ode, od zvenečé ubranega soneta in pobožne cerkvene pesmi do mračne balade in jasne romance, od prekrasne Marijine legende, božične kantate in mične basni do pereče satire in smeh vzbujajoče parodije. Takšne zbirke Slovenci doslej gotovo še niso imeli.

GODEC. Spisal *A. Funtek.* Poleg narodne pravljice o Vrbskem jezeru. Cena mehko vezani knjižici 1 gld. 20 kr., elegantno vezani z zlatim obrezkom 1 gld. 80 kr.

A. Funtek, ki je v svojem „Zlatorogu“ prinesel nazaj na domača tla pravljico s triglavskega pogorja, izbral si je tudi sam lepo poetično pripovedko o nastanku Vrbskega jezera za snov svojega prvega daljšega pesniškega proizvoda. Kakor tam, odlikuje ga tudi tu lepi gladki jezik in brezhibna pesniška oblika.

„Godec“ je tudi po svoji elegantni zunanji opravi dobro došlo praznično darilo.

ZLATOROG. Planinska pravljica, spisal *R. Baumbach.* Z dovoljenjem pisateljevim in založnikovim poslovenil *A. Funtek.* Cena elegantno vezani knjižici 2 gld., po pošti 10 kr. več.

Anton Funtek, dobro poznat po svojih izvornih pesniških proizvodih, podaril je slovenskemu narodu s svojim prevodom Baumbachove poezije „Zlatorog“, ki se je kot pravljica do današnjega dné ohranila pri vseh pastirjih v dolih triglavskega pogórja, prekrasno darilo. Knjižica, kaj bogato in najelegantneje opremljena, bode gotovo zelo obradostila vse rodoljubo, ki imajo srce in zmisel za ta pesniški umotvor, čegar dejanje se vrši na našem romantičnem Gorenjskem.

NARODNE PESNI KOROŠKIH SLOVENCEV. Nabral *J. Scheinigg.* 8°, 462 stranij. Cena mehko vezani knjigi 1 gld. 70 kr., elegantno vezana stane 2 gld. 45 kr.

Slovenci smo hvalo dolžni prof. Scheinniggu, da je zbral pesmi koroških svojih rojakov. Poučna je ta zbirka za jezikoslovca in narodoslovca, velik pa je tudi nje literarni pomen, zakaj narodne popevke imajo za slovstvo stalno klasično vrednost.

OD PLUGA DO KRONE. Spisal *J. Bedének.* 8°, 17 pól. Mehko vezan stane roman 1 gld. 50 kr., v platno 2 gld.

Obširen zgodovinski roman, zajét iz kranjske povestnice. — Pisatelj Jakob Bedének opisuje v istem življenje slavnega moža Jurija Vege, ki se je porodil v drugi polovici minulega stoletja pod slamnato streho na Zagorici v moravški župniji ter se po izredni učenosti in nadarjenosti svoji vzpel na častno mesto c. kr. podpolkovnika pri topništvu, cesar ga je pa povišal za barona.

Za mladino:

ODKRITJE AMERIKE. Predelal *H. Majar.* Trije deli, 436 stranij. 8°. Vsi trije zvezki v platno skupe vezani 1 gld. 60 kr., po pošti 10 kr. več; posamični zvezki pa po 60 kr., oziroma po pošti 63 kr.

Ta knjiga je lep dar slovenski mladini. Vsak pisatelj naše mladine in književnosti naše bode zategadelj hvaležen frančiškanskemu patru Hrizogonu Majarju, da je lepo knjigo Campejevo priredil slovenski mladini.

KNJIŽICE S PODOBAMI v slovenskem jeziku v četvrtini, in sicer: **Pepelka, Snegulčica, Trnjeva rožica,** po 50 kr.; v osmerki: **Pepelka, Rudeča kapica, Obuti maček,** po 25 kr.; in v mali obliki: **O deželi lenuhov, Snegulčici, Pritlikovci (Palčku) in Robinzonu** po 15 kr.

Bukvarna Ig. pl. Kleinmayr-ja & Fed. Bamberg-a

v Ljubljani. (1357—3)

Pri (1024)

Božična darila! KARLU TILL-U Božična darila!

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 10.

Prirodopis v podobah.
Živalstvo v 250 podobah v porabo pri nazornem nauku.
Cena 1 gld. 90 kr.

HERBARIJ
v porabo na srednjih šolah.

Molitveniki
za mladino in za odrasle
v najlepšem vezu.

Utiskane lepotnine iz usnjeve lepenke.

Pisemni papir in zavitki s cvetlicami in drugim umetnim utiskom. Albumi za fotografije. Albumi za poezije, dnevniki. Albumi za avtografe. Glasbene in pisalne mape. Risalne mape, šolske torbe, nosci za knjige, črtežne knjige, škrinjice z barvami, risala, predloge za slikanje, reljefni albumi.

Mape z jaslicami, da si jih zamore vsak sam napraviti. Gotove jaslice s transparentno razsvetljavo, lišp za božična drevesca, angeljski lasje, sveče za božična drevesca, držala za sveče, angelji iz voska, s predenimi steklenimi perotmi. Zvezde, solnca, ledéne sveče, obli, stekleni biseri, bliščeč motvoz, zlata in srebrna pena, lošč, ledeni migetaj, odsijajni briljantni okraski.

Koledarji, žepne knjige, beležnice, dijaški koledarji, upisni koledarji za žensko mladino, knjige za gospodarstva in zaznamenila. — Največja izbera skladnih koledarjev od 30 kr. do 1 gld. 50 kr., podložni koledarji, stenski koledarji, koledarji za komptoirje, veliki skladni koledarji, skladni koledarji za kuhinjo, minijaturni skladni koledarji.

Izdatelj in odgovorni urednik Josip Nolli. Natisnila in tisk „Narodne Tiskarne“.